

Oikeusministeriö

Eduskunnan kirjelmän esittelyn viivästyminen

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltiin 20.1.2022 oikeusministeriön esittelystä eduskunnan kirjelmä, joka koski valtakunnansyyttäjän pyytämää lupaa asettaa kansanedustaja syytteeseen (EK 31/2020 vp; M 5/2019 vp). Valtioneuvosto päätti merkitä kirjelmän pöytäkirjaan. Valtioneuvoston esittelylistan tarkastuksessa havaittiin, että eduskunnan kirjelmä oli saapunut valtioneuvostoon 26.6.2020.

SELVITYS

Oikeusministeriö on antanut asiassa selvityksen 15.2.2022 VN/2555/2022.

SÄÄNNÖKSET

Eduskunta toimittaa kirjelmällään muut kuin hallituksen lakiesitysten hyväksymistä koskevat päätöksensä valtioneuvostolle. Kirjelmä on käsiteltävä valtioneuvoston yleisistunnossa (eduskunnan työjärjestyksen 68 § ja valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 2 kohta).

RATKAISU

Arviointi

Oikeusministeriön selvityksen mukaan kirjelmän esittely viivästyi, sillä kyseessä oli ei-toimenpiteitä -luonteinen eduskunnan vastaus, jonka ei ministeriössä tunnistettu edellyttävän toimenpiteitä. Tämä on puolestaan aiheutunut siitä, että ministeriön vuoden 2019 organisaatiouudistuksen jälkeen uudistetuissa prosessikuvauksissa ei oltu otettu huomioon vastaavaa tilannetta.

Eduskunnan kirjelmä on sen saavuttua esiteltävä viipymättä valtioneuvoston yleisistunnossa. Esittelyn tarkoituksena on saattaa kirjelmä valtioneuvoston tietoon (Valtioneuvoston esittelijän käsikirja s. 94). Kyse on valtioelinten välisestä menettelystä, joka edellyttää valtioneuvoston toimenpiteitä.

Valtioneuvoston yleisistunnon käsittelyn määräajasta ei ole annettu säännöksiä. Valtioneuvoston käytännön toiminnassa ja oikeuskanslerin laillisuusvalvonnassa on usean vuosikymmenen ajan katsottu, että eduskunnan kirjelmät on esiteltävä yleisistunnossa ilman aiheetonta viivytystä.

Nyt esillä oleva eduskunnan kirjelmä esiteltiin valtioneuvoston yleisistunnossa lähes puoleltoista vuoden kuluttua sen saapumisesta. Kirjelmän esittely on siten viivästynyt kohtuulliseksi katsottavasta määräajasta.

Oikeusministeriön selvityksen mukaan virhe on sen toteamisen jälkeen korjattu niin lyhyellä lisäviivästyksellä kuin mahdollista mutta kiistatta ja huomattavasti liian myöhään. Samassa yhteydessä on varmistettu, että asiakirjaprosessi varmistaa toimintavelvollisuuden tunnistamisen mikäli samankaltainen tilanne toistuu.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Eduskunnan kirjelmän esittely valtioneuvostolle on viivästynyt asiassa, jonka valmistelu on ollut oikeusministeriön vastuulla. Ministeriö on ilmoittanut ryhtyneensä toimenpiteisiin vastaavien viivästysten ehkäisemiseksi jatkossa.

Kiinnitän oikeusministeriön huomiota huolellisuuteen eduskunnan kirjelmien käsittelyssä ja joutuisuuteen niiden esittelyssä.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Esittelijä

Susanna Huhtamäki